

Fakultetsstyret 8. jun 2011 – SAK 8 D)

Dato:
31.05.2011
Saksnr.:

Høringsuttalelse fra Det juridiske fakultet ang. Handlingsplan for internasjonalisering

Vi viser til utkast til høringsuttalelse vedr. Handlingsplan for internasjonalisering, versjon 24. mai 2011. Utkastet viser til foreløpig utkast til årsplan 2012-2014. Vi vil kommentere de enkeltvise punkter nedenfor.

Den omarbeidede Handlingsplanen er strammere og gir en bedre oversikt over strategier og tiltak enn den forrige versjonen. Den er fortsatt ambisiøs da den bygger på en ambisiøs strategiplan; Strategi 2020, men tiltakene er redusert og konkretisert og lagt på et mer operasjonsvennlig plan. Fakultetet har derfor større tro på at de tiltakene som ligger i planen er mulig å gjennomføre i en treårs periode.

Generelle synspunkter:

- a) Fakultetet er av den oppfatning at handlingsplanen for internasjonalisering kan fungere som et godt styringsverktøy.
- b) Det er viktig at tiltakene forankres i fagmiljøene for at de skal få gjennomslagskraft og bli iverksatt.
- c) Selv om den nye planen er mindre omfattende enn den forrige, er den meget ambisiøs. Skal fakultetet følge opp dette, må det ha en langt klarere strategi for internasjonalisering enn vi har nå. Planen er derfor et godt utgangspunkt for en konkret handlingsplan - med klare mål og tiltak - for internasjonalisering på fakultetene.
- d) Internasjonalisering er ressurskrevende. Handlingsplanen kunne gått noe mer inn på hvor man tenker å finne ressurser til å gjennomføre alle de gode tiltakene. Med mindre vi har ubegrensede ressurser må det foretas prioriteringer. Det betyr at man må prioritere både mellom nasjonale og internasjonale tiltak, og mellom flere internasjonale tiltak. Dette er ikke diskutert i planen. Det er ofte ressursene som begrenser det internasjonale arbeidet, ikke viljen og mulighetene.

Det er positivt at planen har identifisert fire hovedområder det satses på og samlet strategiene fra Strategi 2020 og tiltakene innunder disse områdene. De fire identifiserte områdene komplementerer hverandre og tiltak innenfor disse områdene er nødvendige for å få til en helhetlig internasjoniseringsprofil ved UiO. Det er ingen områder som savnes.

Slik vi oppfatter handlingsplanen, skal UiOs årsplan for 2012-2014 markere starten på internasjoniserings tiltak som skal virke langsiktig frem mot 2020. Slik handlingsplanen nå foreligger, tror vi planen kan bli et nyttig verktøy for å forankre internasjonisering på fakultetsnivå og å få til konkrete resultater.

Det bør komme tydeligere fram at handlingsplanen for internasjonisering for UiO skal ivareta flere ulike formål som noen ganger kan ivaretas med samme tiltak, men som også kan kreve ulike tiltak. Det kan skilles mellom: - en faglig internasjonisering som på det faglige plan skal bidra til at UiO settes bedre i stand til å bidra til de globale utfordringer, - internasjonalt studie- og forskningssamarbeid som både har en faglig målsetting og en kvalitetshevende, - bidrag til å gjøre UiO til et mer internasjonalt universitet med internasjonale studenter og ansatte som er godt integrerte i virksomheten, - internasjonal utveksling av studenter og ansatte, - og internasjonisering som kompetanseheving.

Til pkt.1 – (faglig) Mobilisering for globale utfordringer

Tittelen i tiltak 1 bør endres til ”*faglig mobilisering....*”. På den måten blir punktet noe mer konkret.

Det noteres at tiltakene rettes mot tverrfakultære satsninger for å oppnå UiOs mål om å bidra til et vesentlig kunnskapsgrunnlag for de globale samfunnsutfordringer. Teksten bør vise til at den faglige bredden bør utnyttes både gjennom faglig spissete og spesialiserte prosjekter innenfor de enkelte disipliner og tverrfaglig forskning, for at UiO skal bidra mer effektivt til arbeidet med de globale samfunnsutfordringer. Arbeidet med de globale samfunnsutfordringene må skje på mange nivåer både innenfor ganske spesialiserte miljø og i større og mer tverrfaglige og tverrfakultære prosjekter. Fakultetet er enig i at arbeidet med de globale samfunnsutfordringene må stå sentralt, men begrepet er generelt, og det er litt uklart hva som ligger i å si at det vil være ”den kraftigste driveren” for endring av universitetenes rolle mv. Det bør være tilstrekkelig å si at det bidrar betydelig.

Vi stiller spørsmål ved at det ikke er rettet noen tiltak for å sikre forskningsbasert undervisning (strategi 7) – men går ut ifra at dette er noe som skal ligge til grunn for de tverrfakultære satsningene og noe som fakultetene må finne egne tiltak for å kvalitetssikre.

Det er uheldig at to av de tre tiltakene som er nevnt, gjelder evaluering. Det bør nevnes flere konkrete proaktive tiltak som for eksempel utviklingen av flere internasjonale mastergrader med forskningsbasert undervisning (gjelder både norske og utenlandske studenter), med videre referanse til pkt. 3 nedenfor. Ad. tiltak nr.3 (institusjonsevaluering): Det kan være fornuftig med en

faglig gjennomgang av dette, men man bør være forsiktig med å binde opp for mye ressurser i en stor evaluering.

Til pkt.2 – Strategisk samarbeid

Det juridiske fakultet er enig i de tiltak som nevnes her. Økt systematisk videreutvikling av samarbeid og avtaler med andre europeiske og nordiske universiteter er viktige og nødvendige tiltak for å få økt utveksling av studenter, stipendiater og fast ansatte forskere. Fakultetet er av den oppfatning at for å kunne være med i konkurransen om internasjonal finansiering er det viktig å vise til strategiske og stabile partnerskap.

Vi tror at tiltak 6 muligens kan bli en utfordring for Det juridiske fakultet. Vår erfaring er at det innenfor studiesiden er liten interesse for å satse systematisk på enkelte partnere, velge ut noen få samarbeidspartnere som man tenker langsiktig samarbeid med, innenfor fagmiljøet. Vi har erfaringer med dette i forbindelse med at retningslinjene for kvotestudenter (stipendordning for utenlandske studenter fra utviklingsland) ble skjerpet. De nye retningslinjene går særlig på at for å få studenter til våre studieprogrammer gjennom denne ordningen må fagmiljøet vise til forsknings/undervisningssamarbeid med læringsinstitusjoner og land. I de nye retningslinjene ble det også lagt vekt på langvarig samarbeid. Da disse retningslinjene ble sendt på høring til fagmiljøene for de internasjonale programmene ved fakultetet, gikk tilbakemeldingene på at fagmiljøene ønsket frihet til å plukke de beste studentene uansett læringsinstitusjon, og at det ikke var noen ønsker om å utvikle tette bånd med kun noen få utvalgte læresteder. Nå skal det legges til at våre masterprogrammer har veldig små opptaksrammer og at som internasjonale program er det ønskelig med søkere fra et bredt geografisk område.

Det juridiske fakultet vil trolig ha mange sammenfallende forskerinteresser med andre nordiske universiteter, og man vil kanskje kunne tilby interessante fellesgrader på bakgrunn av felles fagportefølje. Ettersom det juridiske fagområdet i de fleste land er mer nasjonalt enn andre fagområder vil vi anta at et nordisk samarbeid innen foreskjellige fagområder vil kunne styrke nordiske interesser, og dermed gjøre oss mer attraktive som strategiske og viktige samarbeidspartnere for andre land.

Ved Nordisk institutt for sjørett har de allerede utviklet partnerskap med gode nordiske universiteter (tiltak 7), men disse partnerskapene kan kanskje bli utnyttet enda bedre gjennom fellesnordiske initiativ i forhold til EU.

Angående samarbeidspartnere (tiltak 8): Det nevnes at UIOs samarbeid på institusjonsnivå med land utenfor Europa skal konsenteres om USA, Japan; Brasil, Russland, India og Kina. Med unntak av USA er dette land hvor det antageligvis vil kreves spisskompetanse innen språk og kultur med hensyn til å etablere et nært samarbeid. Vi antar man må kartlegge i hvilken grad man har en slik spisskompetanse, evt. hvordan man skal få tak den.

Ellers stiller fakultetet seg positivt til at det tas utgangspunkt i de faglige prioriteringene (tiltak 9) – dette er prioriteringer som er gjort av fagmiljøene og gjør internasjonaliseringen mer forankret i fagmiljøenes prioriteringer.

Til pkt.3 – Internasjonal profil i studier og forskerkvalifisering

Fakultetet har kommet langt med å ha en internasjonal profil på sine studieprogrammer; bla har fakultetet fire internasjonale mastergrader. I tillegg har det vært fokus på internasjonal profil i forbindelse med omleggingen til ny studieordning for Masterstudiet i rettsvitenskap. Videre har fakultetet relativt god tilgang på professorer med utenlandsk bakgrunn, eller lengre opphold ved utenlandsk universitet, slik at det har vært enkelt å utvide det faglige tilbudet. Utfordringen er vel heller å lage et spisset og interessant nok faglig tilbud. Fakultetet er i gang med å lage faglige profiler for å i møtekomme dette behovet, samt å utnytte professorenes spisskompetanse.

Det er en utfordring å finne frem til hvilke emner man skal tilby, og fordelingen på nivå –(bachelor eller master) når man tilbyr en integrert 5-årig mastergrad i et nasjonalt studium som jus. Ettersom de fleste valgemner befinner seg på masternivå (4. og 5. år), vil det høyst sannsynlig tilbys flere emner på masternivå enn bachelornivå i de kommende år.

Det juridiske fakultet tilbyr i tillegg mange kurs for engelskspråklige fra andre fakulteter på UiO. Mange opplever det naturlig nok som krevende å undervise studenter med svært forskjellig bakgrunn. Vi har erfart at undervisning i tverrfaglige emner stiller større krav til undervisningsform enn undervisning holdt for en mer homogen studentgruppe. Det bør vurderes nøye hvilke emner som egner seg for tverrfaglig undervisning, og man må arbeide med tilrettelegging for at alle studentgrupper skal få godt utbytte av undervisningen. Vi mener at fakultetet vil ha mye å bidra med for eksempel innenfor områder som klimaspørsmål og menneskerettigheter, og at undervisningsemner innen disse områdene kan være interessante for flere mastergrader ved UIO.

I tiltakene bør det presiseres at det er en målsetting at alle studieprogrammene skal tilstrebe å ha innslag av engelsk- eller andre fremmedspråklige fag. Det antas å være det mest effektive virkemiddel for å få et mer internasjonalt studentmiljø både for de norske og de utenlandske studentene. Innslag av fremmedspråklige fag bidrar også til økte språkferdigheter. Fakultetet har vedtatt at alle studenter som går på Masterstudiet i rettsvitenskap som ikke reiser på utenlandsopphold, skal ta et obligatorisk velgemne på engelsk. Det bør også være et eget tiltakspunkt om å legge forholdene bedre til rette for utenlandsopphold for Ph.d-stipendiatene med informasjon, avtaler og bedre finansieringsmuligheter.

Internasjonalisering i forbindelse med studier kan i sterkere grad profesjonaliseres, og for å få til en slik profesjonalisering er fakultetet av den oppfatning at tiltak 13 vil være et godt tiltak. Det trengs analyser av dagens programmer for å finne status (- hvor er vi nå?) og for å kunne sette i gang relevante tiltak for forbedringer. Blant annet vil en helhetlig undersøkelse av hvilke læresteder/land fakultetet får søkere fra kunne legge grunnlaget for en mer målbevisst rekruttering av studenter.

Fakultetet ser det som positivt at handlingsplanen setter fokus på en målrettet rekruttering av internasjonale studenter til hele grader på masternivå. Dette kan være med på å gi forbedret studentkvalitet og generelt høyne kvaliteten på studieprogrammene.

UiO har et høyt ambisjonsnivå når det gjelder fellesgrader. Målet er 20 grader innen 2016. Dette synes vi virker noe høyt med den kjennskap til hvor UiO står per i dag. Nordisk institutt for Sjørett har forsøkt seg på to ulike former for program samarbeid på masternivå med utenlandske institusjoner (RMMI og NSELP). Et av dem var også tverrfaglig (RMMI). Ingen av disse gjennomførte programmene var en fellesgrad i ordets rette forstand, men hadde i seg trekk og kimen til å evt bli det. Instituttets erfaring med denne type grader er at det er svært ressurskrevende både faglig, administrativt og økonomisk. Det savnes et tiltak som direkte går på støtte/kompetanse/ressurser i forhold til opprettelse av fellesgrader. For at man skal lykkes, mener vi det vil være behov for økonomiske incentiver fra sentralt hold for å nå målet om 20 fellesgrader i 2016.

Tiltak 14 ser vi som positivt, og tiltaket vil formodentlig bidra til enda bredere lærerutveksling på fakultet. Informasjon om lærerutveksling må i større grad enn nå ut til fagmiljøene.

Når det gjelder tiltak 15 (alle programmer skal ha utenlandsopphold) så stiller fakultetet seg positivt til dette. Den foreslåtte handlingsplanen vil også kunne legge til rette for standardisert Ph.d.-utveksling i samarbeid med administrativ ansvarlig for Ph.d.-utdanning. Den vil også kunne bidra til tilbud om veiledning i forbindelse med utenlandsopphold for Ph.d.-studenter. Et moment som bør vektlegges i forbindelse med utenlandsopphold, er at også utveksling ofte er ressurskrevende. Dette gjelder især for Ph.d-studenter som reiser ut med familien, hvor ekstra kostnader fort påløper.

Når det gjelder tiltak 16, 17 og 18 er vi enig i disse tiltakene. Flere institutter og fakultetet er allerede i gang med / har erfaringer med prosjekter innenfor disse tiltaksområdene som kan videreutvikles/utnyttes i en egen fakultetsstrategi.

Til pkt.4 – Kompetanse og kapasitet for internasjonalisering

Handlingsplanen retter fokus på effektiv og profesjonell forvaltning og administrasjon samt økt kompetanse. Det tyder på at det er økt forståelse for at internasjonalisering ikke bare er noe "som kommer av seg selv", men noe som krever spesialkompetanse og ikke minst kapasitet. Spørsmålet i den forbindelse er også om arbeidet med internasjonalisering er organisert på best mulig måte på fakultetene. Etter vårt syn mangler arbeidet med internasjonalisering et helhetlig perspektiv og en systematisk fremgangsmåte. Det er også lite fokus på kvalitetssikring - både av selve arbeidet og resultatene. Handlingsplanen vil forhåpentligvis føre til en prosess der slike forhold blir problematisert og drøftet nærmere på fakultetene.

Vi mener videre at det er viktig at arbeids- og læringsmiljøet generelt er nevnt. En fortsatt bedring av det må ligge i bunnen for videre arbeid med internasjonalisering av UiO som arbeidsplass og som lærings- og forskningsinstitusjon. Tiltak nr. 19 og 20 er helt avgjørende for å bedre mulighetene for og gjennomføringen av rekruttering av utenlandske studenter, stipendiater og forskere. Fakultetet ser det som svært positivt at handlingsplanen innbefatter en helhetlig policy når det gjelder informasjon på engelsk ved UiO, som skal gjelde alle nivåer.

I forhold til tiltak 21 bør det foreslås at det opprettes et eget språksenter for å effektivisere den språkundervisningen som allerede foregår, og styrke tilbudet. I tiltak 22 bør det tas med at det også bør gis et kurstilbud i pedagogikk for utenlandske forskere som skal undervise i Norge. Særlig i forbindelse med opprettelse, drift og organisering av fellesgrader ser vi behov for økt kompetanse i alle ledd.

Saksbehandler:

Bente Lindberg Kraabøl

22859347, b.l.kraabol@jus.uio.no

Omarbeidet versjon 25.05.2011:

HANDLINGSPLAN FOR INTERNASJONALISERING

Strategi 2020 – UiOs tiårsplan – har ambisjon om å utvikle UiO til et internasjonalt toppuniversitet både som faglig kraftsenter, etterspurt partner og som strategisk aktør i det internasjonale samarbeidet. I 2020 skal UiO være langt mer synlig, attraktivt og engasjert på den internasjonale arenaen enn i dag. Det globale perspektivet på universitetets rolle, ansvar og faglige virksomhet er i sterkere grad enn tidligere lagt til grunn for denne strategien. Målet for UiO som et grensesprengende universitet gir et samlende uttrykk for disse ambisjonene: Universitetet i Oslo skal fremme grensesprengende forskning, utdanning og formidling og være en etterspurt internasjonal samarbeidspartner.

Intensivering av det internasjonale samarbeidet skal i henhold til Strategi2020 især innrettes mot langsiktige samarbeidsrelasjoner som virker kvalitetsdrivende, stimulerer fagutviklingen og forsterker samspillet mellom forskning, utdanning og innovasjon. Samtidig vil UiO fortsatt ivareta både solidaritet og egeninteresse i det internasjonale engasjementet.

Denne handlingsplanen skal bidra til å realisere disse ambisjonene gjennom å identifisere treffsikre tiltak for utvalgte strategier fra Strategi 2020 som er særlig viktig for UiO som internasjonalt ledende forskningsuniversitet. I treårsperioden prioriteres tiltak rettet mot følgende 4 områder:

- **Mobilisering for globale utfordringer**
- **Strategisk samarbeid**
- **Internasjonal profil i studier og forskerkvalifisering**
- **Kompetanse og kapasitet for internasjonalisering**

Planen gir ikke en uttømmende fremstilling av arbeidet for internasjonalisering ved UiO, men legger vekt på strategier som krever nye tiltak som koordineres på tvers av UiOs mangfoldige virksomhet. Planen skal virke sammen med andre planer og tiltak som allerede er vedtatt og under gjennomføring. Dette gjelder HR-handlingsplan for vitenskapelig ansatte og UiOs Handlingsplan for likestilling mellom kjønnene 2010 – 2012. Videre angir UiOs årsplan 2010-13 en rekke sentrale/viktige tiltak for internasjonalisering. Disse er vist i egen faktaboks, men gjentas ikke i denne planen. UiO skal i 2012 vedta en egen handlingsplan for UiOs arbeid med innovasjon. Internasjonalisering vil være et integrert element med konkrete tiltak også i den sammenheng.

Fakultetene forutsettes å fremme internasjonalisering gjennom å innarbeide mål og tiltak i egne planer. Internasjonalisering blir en sentral del av plandiløgen.

1. Mobilisering for globale utfordringer

Tiltakene er forankret i Strategi 1 og 7 og føringer for disse strategiene i Strategi 2020:

STRATEGI 1:

Styrken i den faglige bredden skal utnyttes enda bedre gjennom tverrfaglig forskning og utdanning. Det skal utvikles gode finansieringsmekanismer for tverrfaglige aktiviteter og tidsavgrensede satsinger.

STRATEGI 7:

Universitetet i Oslo skal tilby utdanninger som tiltrekker seg studenter som har forutsetninger for, og som er engasjeres av studier ved et fremragende forskningsuniversitet. Studentene skal tilbys forskningsbasert undervisning som danner og utdanner, også på tvers av etablerte faggrenser.

Strategi 2020 slår fast at UiO ønsker å bidra vesentlig til kunnskapsgrunnlag for håndtering av globale samfunnsutfordringer¹. Disse utfordringene vil i kommende tiår være den kraftigste driveren for endring

¹ Å identifisere hvilke globale utfordringer som kvalifiserer for omtale som The Grand Challenges er en prosess som pågår og som især fikk oppmerksomhet gjennom *The Lund Declaration* i 2009: "The global community is

av universitetenes rolle og en motor for faglig samarbeid og partnerskap mellom sterke miljøer og institusjoner. Også finansieringsinnsatsen fremover på nasjonalt, europeisk og nordisk nivå vil konvergere i retning av disse utfordringene for å sikre et løft i kunnskap og innovasjonsevne. UiO har stort potensial for viktige bidrag gjennom videreutvikling av de faglig prioriterte områdene, herunder fremveksten av flere toppmiljøer og tverrfakultære satsinger, inkludert studieprogrammer.

Tiltak

1. De tverrfakultære satsingene skal evalueres (2012)
2. Det skal utlyses stimuleringsmidler til nye tverrfakultære satsinger med vekt på bidrag til løsning av globale utfordringer (2013)
3. Det tas sikte på å gjennomføre en institusjonsevaluering der UiOs potensial for bidrag til løsning av globale utfordringer blir ett av de viktige perspektivene

2. Strategisk samarbeid

Tiltakene er forankret i Strategi 2 og føringer for denne i Strategi 2020. Det vises også til strategi 3 under Internasjonal profil i studiene.

STRATEGI 2:

Det internasjonale engasjementet skal bli større, blant annet gjennom økt deltakelse i selektive, strategiske partnerskap og Det europeiske forskningsområdet.

Gode partnerskap, allianser og nettverk er en ressurs av økende betydning for faglig samarbeid, for konkurranseevnen innen rekruttering og finansiering, og for strategisk innflytelse. UiO ønsker i perioden å opptas som medlem i en strategisk universitetsallianse med sterke forskningsuniversiteter.

UiOs engasjement og deltakelse i det europeiske og det nordiske forsknings- og utdanningsområdet er økende. Det skal i perioden arbeides systematisk med videreutvikling av bilateralt partnerskap med utvalgte nordiske og europeiske universiteter på institusjons- og/eller fakultetsnivå. Norden gir dessuten muligheter for fellesinitiativ som kan og bør utnyttes bedre enn tidligere. I regioner og land utenfor Europa har UiOs fagmiljøer et meget bredt faglig samarbeid. For å videreutvikle det institusjonelle samarbeidet vil UiO de nærmeste årene konsentrere innsatsen om utvalgte land hvor a) fakultetene samlet sett har bred aktivitet, sterkt potensial for økt samarbeid, samt finansieringsmuligheter og hvor b) samarbeidet med lavinntektsland i det globale sør kan bygge videre på gjensidig interesse og etablerte samarbeidsprosjekter og nettverk.

Strategisk og stabilt partnerskap er avgjørende for å utløse internasjonal finansiering som i økende grad forsknings- og utdanningsaktivitet basert på samarbeid. Slik finansiering er en forutsetning for at ambisjonene i denne handlingsplanen skal nås (kfr flere tiltak i Årsplan 2012-14 især rettet mot økt finansiering fra EU).

Tiltak

4. UiO skal søke medlemskap i en ledende internasjonal strategisk universitetsallianse (2012)
5. Det skal etableres et internasjonalt "advisory board" til støtte for den strategiske utviklingen av UiO (2011)
6. UiO skal utvikle strategisk partnerskap med et begrenset antall internasjonalt ledende universiteter (2012-2014)²

facing Grand Challenges. The European Knowledge Society must tackle these through the best analysis, powerful actions and increased resources. Challenges must turn into sustainable solutions in areas such as global warming, tightening supplies of energy, water and food, ageing societies, public health, pandemics and security. It must tackle the overarching challenge of turning Europe into an eco-efficient economy." I tillegg inkluderes flere andre, som menneskerettigheter, fattigdomsbekjempelse, migrasjon, etc.

² Det siktes til stabilt, langsiktig og utvidet samarbeid innen forskning, utdanning og innovasjon som går ut over de fleste av dagens bilaterale avtaler, samarbeid om enkeltprosjekter og gjensidig utveksling.

7. UiO skal prioritere utvikling av partnerskap med Nordiske universiteter og aktiv utnyttelse av fellesnordiske initiativ blant annet i forhold til EU (2012 – 14)³
8. UiOs samarbeid på institusjonsnivå med land utenfor Europa konsentreres i denne perioden særlig om USA, Japan, Brasil, Russland, India og Kina, og utvalgte land i det globale sør.
9. De faglige prioriteringene skal gjennomgås med særlig hensyn til bidrag til løsning av globale utfordringer og potensial for strategisk samarbeid med ledende universiteter (når institusjonsevalueringen er gjennomført)
10. UiOs eierskap eller deltakelse i utenlandssentre som instrumenter for strategiske partnerskap skal evalueres (2013)
11. UiO skal delta mer aktivt i EUA for blant annet å bidra til videreutvikling av et ERA der universitetenes nøkkelrolle gjenspeiles i programmer og instrumenter (2011-2014)
12. Eksternt rettet informasjon på UIO.no skal gjøres tilgjengelig på engelsk (2012)

3. Internasjonal profil i studier og forskerqualifisering

For UiO som Læringsuniversitet er målet "Universitetet i Oslo skal tilby forskningsbasert utdanning på linje med de fremste internasjonale læresteder". Tiltakene nedenfor er forankret i Strategi 3 og 10 og strategiplanens føringer for disse:

STRATEGI 3:

Alle utdanningsprogrammer skal gis en internasjonal profil, og samarbeidet med utenlandske institusjoner skal økes for å gi større relevans og høyere kvalitet.

STRATEGI 10:

Forskerutdanningen skal videreutvikles og være fremtidsrettet. Den skal være internasjonalt attraktiv, og stipendiatene skal være integrert i aktive forskningsmiljøer.

Flere og ulike tiltak vil inngå i arbeidet for å komme på høyden med internasjonalt ledende læresteder med hensyn til utdanningstilbud, læringsmiljø, pedagogisk kvalitet og internasjonal studentrekruttering. Fakultetene forventes i denne perioden å videreutvikle den internasjonale profilen på studieprogrammene herunder tilrettelegge for økt studentmobilitet og for god inkludering av internasjonale studenter i læringsmiljøet. Det er dessuten behov for en klarere målrettet rekrutteringen av internasjonale studenter, især til hele grader på masternivå.

UiOs høye ambisjoner for etablering av tyve fellesgrader med utenlandske universiteter i Strategi 2020⁴ tilsier at det tidlig i perioden forberedes hvilke områder og partnerskap som er aktuelle for oppstart. Arbeidet for å plassere UiOs forskerutdanning i front mht kvalifisering av fremtidens forskere gjennomføres som et eget prosjekt 2011-12. Internasjonaliseringen av forskerutdanningen vil styrkes gjennom dette prosjektet (bla mobilitet, utvikling av internasjonale generic skills) og gjennom forskerskolenes forsterkede rolle som pådrivere for internasjonalt samarbeid. Fakultetene forventes å legge til rette for at mobiliteten på phd-nivå økes vesentlig i perioden og klarlegge hvilke fagområder og partnersamarbeid som best kan oppnå topp kvalitet og/eller kritisk masse gjennom etablering av fellesprogram/grad på phd-nivå.

Tiltak

13. Fakultetene skal gjennomføre en analyse av dagens studieprogrammer med grunnlag i ambisjonsnivået for internasjonal profil på bachelor og masternivå på kortere og lengre sikt, og gjennomføre relevante tiltak for å innfri ambisjonene (analyse 2012; gjennomføring av tiltak innen 2014).
14. Professor II-stillinger og annen lærerutveksling med gode utenlandske institusjoner skal benyttes systematisk for å øke faglig kvalitet og internasjonal relevans i undervisningen (2012-14)

³ Et eksempel kan være å vurdere utvikling fellesnordisk servicekontor i Brussel

⁴ Jf. UiOs årsplan 2011-2013, tiltak 1: 31.12.2016 – UiO har minst 20 fellesgrader med utenlandske universiteter.

15. For alle programmer presiseres og kommuniseres anbefalinger til studentene om utenlandsopphold (delstudier), egnet tidspunkt i programmet og utvalgte studiesteder.
16. Avtaleporteføljen for studentutveksling gjennomgås og revideres, og arbeidet intensiveres for å etablere partnerskap og gunstige utvekslingsavtaler med gode/ledende universiteter, herunder øke andelen avtaler med basis i forskningssamarbeid (2012-14)
17. UiO skal prioritere mer strategisk bruk av EUs programmer og nordiske ordninger for studiesamarbeid og -utveksling i utviklingen av UiOs programportefølje (2012-14)
18. Det skal utvikles en tydelig felles policy ved UiO for etablering av fellesgrader på master og doktornivå med basis i allerede etablert forskningssamarbeid (2012)

4. Kompetanse og kapasitet for internasjonalisering

Under perspektivet "Det gode universitet" har Strategi 2020 strategier som skal resultere i bedre støtte til den enkeltes, fagmiljøenes og UiOs samlede suksess i det internasjonale faglige samarbeidet og i internasjonal finansiering, samt videreutvikle UiO som internasjonalt campus. Det gjelder især strategiene 27, 27 og 28 (samt strategi 4).

STRATEGI 4:

En målrettet rekrutteringspolitikk skal øke omfanget av internasjonal rekruttering.

STRATEGI 26:

Universitetet i Oslos personalpolitikk skal ivareta alle grupper ansatte og tilby gode muligheter for profesjonell og faglig utvikling.

STRATEGI 27:

Arbeids- og læringsmiljøet skal prioriteres høyere, herunder den fysiske infrastrukturen.

STRATEGI 28: (JF STRATEGI 4)

Universitetet skal ha en aktiv rekrutteringspolitikk med internasjonalt fokus og en tydelig profil for likestilling mellom kvinner og menn.

UiO har vedtatt en HR-handlingsplan for vitenskapelig ansatte og en handlingsplan for likestilling mellom kjønnene. Gjennomføring av disse er en forutsetning for at UiO skal lykkes med ambisjonene for internasjonal rekruttering, internasjonal finansiering og internasjonalt strategisk samarbeid. Denne handlingsplanen er komplementær til disse og skal især fremme UiO som inkluderende campus og attraktiv arbeidsplass for et økende antall internasjonale forskere og innreisende studenter.

Tiltak

19. UiO skal legge vesentlig bedre til rette for utenlandske studenter og ansatte gjennom intern informasjon på engelsk og campus tilrettelagt for engelskspråklige (2012)
20. Førstelinjetjeneste for mottak og informasjon til utenlandske ph.d.-kandidater og forskere skal forsterkes (2012-2014)
21. Det skal etableres et godt tilbud for relevant kompetanseutvikling for internasjonalisering for studenter og ansatte (2012-14). Herunder skal organisering av språksenter avklares og gjennomføres (2012)
22. UiO skal gi engelskspråklig tilbud for utdanning av internasjonale forskningsledere (2011-13)
23. Forskerboliger for utenlandske ansatte skal økes gjennom leie og/eller kjøp av lokaler (2013-14)

UIOs ÅRSPLAN 2011 – 2013 – TILTAK SOM SKAL FREMME INTERNASJONALISERING

Handlingsplan for internasjonalisering 2011-14 (=HP) forutsetter og viser generelt til gjennomføring av disse:

Tiltak 1: Utvikling av programporteføljen

- Internasjonal profil i studieprogrammene og flere fellesgrader skal veklegges i vurdering av programporteføljen i 2011. Handlingsplanen for internasjonalisering skal beskrive hvordan de internasjonale utfordringene skal ivaretas, eks internsjonal rekruttering til hele grader
- Innen 2016 har UiO minst 20 fellesgrader med utenlandske universiteter

Tiltak 3: Læringsmiljø og oppfølging av studentene

- Forventningene til studentene skal uttrykkes tydelig i program- og emne beskrivelser. Innarbeides i forbindelse med kvalifikasjonsrammeverket. (Forventinger til studentene mht utenlandsopphold tas opp i HP)

Tiltak 6: Kvalifikasjonsrammeverket for forskerutdanningen

- Gjennomgang av kvalitet, gjennomføring og relevans, herunder veiledning og kurs med vekt på generiske ferdigheter. (Gjennomføres som eget prosjekt som det vises til i HP)

Tiltak 10: Handlingsplan for innovasjon

- Vedtas i 2012. HP forutsetter at internasjonalisering som virkemiddel for innovasjon vil bli ivaretatt i denne handlingsplanen

Tiltak 12: Konkurransarenaer med særlig høy kvalitet

- Utvikling av støtteapparat og tilbud om kompetanseutvikling for at ansatte skal lykkes. (Gjelder ikke minst de internasjonale arenaene, som ERC, hvor UiOs ambisjon er å opprettholde antall søknader på minst 2010-nivå)

Tiltak 14: Økt innhenting av midler fra EU

- Utvikle støtteapparat, samt tilby kompetanseutvikling og økonomiske insentiver for å nå ambisjonen om 50% økt uttelling i perioden 2011-2013 sammenliknet med 2008-2010

Tiltak 16: videreutvikling av forskningsinfrastruktur

- Policy for investering og bruk av forskningsinfrastruktur skal være vedtatt og implementert i 2011. (Internasjonale partnerskap og samarbeid en forutsetning, men HP har så langt avvventet resultat av dette tiltaket)

Tiltak 15: internt handlingsrom – administrativ utvikling

- Administrative funksjoner ved UiO skal endres ved spesialisering, standardisering og mht arbeidsdeling mellom nivåene. (HP forutsetter at endringer i oppgaver og kompetanse som følge av økt internasjonalisering ivaretas i dette prosjektet, som slutføres 2013)

Tiltak 17: Medvirkning og involvering

- God informasjon og kompetanseutvikling skal styrke ansattes muligheter for medvirkning, herunder utvidet intro-program for engelskspråklige.

Tiltak 19: Målrettet kompetanseutvikling og oppfølging

- Kompetanseutvikling for vitenskapelig tilsatte gjelder bla utdanningsledelse, prosjektarbeid, karriererådgivning med sikte på mobilitet og kometanseutvikling for internasjonalisering.

Tiltak 22: Strategisk, offensiv og profesjonell rekruttering

- Utforme og gjennomføre offensiv rekrutteringsstrategi, samt profesjonalisere rekrutteringsarbeidet.

